

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΔ' - ΦΥΛ. 20 ΛΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 22 ΤΟΥ ΟΧΤΩΒΡΗ 1916 ΑΡΙΘΜΟΣ 601

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

— Από σήμερα θα βγαίνει ο Νουμάς με 8 σελίδες κάθε Σάββατο και θα πουλιέται το κάθε φύλλο

20 — ΛΕΠΤΑ—20.

— Τὴν ἀντιπροσωπεία τοῦ «Νουμά» τὴν ἔχει τὸ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ Ε.Κουκλάρα (ὁδὸς Ἀκαδημίας 53, ἀντικρὸν στὴ Ζωοδόχο Πηγῇ). Ἐκεῖ γράφονται συντρομητές, πουλιῶνται περασμένα φύλλα κτλ. κτλ.

— Στὴ Θεσσαλονίκη ὁ Νουμάς πουλιέται στὸ Βιβλιοπωλεῖο Καστρινάκη καὶ Γεωργαντᾶ (ὁδὸς Ἑλ. Βενιζέλου ἀρ. 105).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΑΣΟΣ—Τὸ κάστρο τῶν ματιῶν.
Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ—Φυλλήματα.
Α. ΚΑΤΖΟΥΡΟΣ—Τὸ τραγοῦδι τοῦ νόθου.
ΙΟΥΛΙΑ ΠΕΡΣΑΚΗ—Σκέρτσο.
ΧΡ. ΠΕΡΣΑΚΗΣ Δόξα—Ζωή.
ΝΙΚΟΣ ΡΙΤΣΟΣ—Φεγγάρι,
Δ. Η. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ—Πλάϊ στὴν ἀγάπη (συνέχεια).
ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ—Ἐκεῖδπου γεννήθηκα.
Κ. ΤΡΙΑΝΕΜΗΣ—Ἀπὸ τὰ «Ρουμπαγιὰτ τοῦ Ὁμάρ Καγιὰμ».
ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΕΚΕΙ ΟΠΟΥ ΓΕΝΝΗΘΗΚΑ

Στὴ γῶρα ποῦ μοῦ χάρισε τὸ φῶς
Τρεμάμενος τὸ γόνα μου συγκλίνω
Καὶ στὰ ρημέδια μένω λειτουργός·
Τὸ δάκρυ μου ὦ· σὲ λήκυθον ἀφίνω
Νὰ στάξει στὰ παιγνίδια τὰ καλιά,
Σ' ἓνα καρότσι, σ' ἓνα σκαλιστήρι
Ποθώντας νὰ χαρῶ μὰ λειτουργιά
Στῆς δύμησῃς τὸ ρόδινο ἀργαστήρι.

Ἀργαστηριάσῃς μαῦρος ὁ καημός
Σφυροκοπάει τὰ περασμένα χρόνια,

Καὶ πὰ δὲ φέγγει ὁ λύχνος ὁ θαμπός
Τὴν ὥρα ποῦ λευκαίνανε τὰ χιόνια
Τὸ σπῖτι, τὸ ψηλὸ καμπαναριὸ
Καὶ πέρα τὸν πλατύστερνο τὸν κάμπο,
Τότε ποῦ μ' ἓνα βέλασμα κ' ἐγὼ
Στὸν κόσμο τῶν Ἀπειρῶν βγῆκα νᾶμπω.

Βελάζανε τὰ ζὰ στὰ χειμαδιὰ
Τὴ νύχτα τοῦ τρεμάμενου Γεννάρη,
Καὶ τρίζανε τὰ ξύλα στὴ φωτιά
Κι' ἀχνότερο φωτοῦσε τὸ φεγγάρι
Τὸν ποταμὸ ποῦ ἐκύλαγε λευκός,
Κι' αὐτὸ τοῦ σπιτικοῦ τὸ παραθύρι,
Σὰν πήδησα στὸ κύμα σὰν ἀφρός
Κ' ἐγὼ μὲς στὸ μεγάλο πανηγύρι.

Μεγάλωσα στὸ γόνα τοῦ παποῦ
Καὶ στῆς γιαγιάς τὴ στοργικὴν ἀγκάλη
Κι' ἀγροίκησα τ' ἀχὸ τοῦ σκορδιαλοῦ
Βυζαίνοντας τῆς μάννας τ' ἀνθογαῶλι
Σὰν ὅπως τὸ νερόκρινο ρουφᾶ
Τοῦ ποταμοῦ τὰ ροδισμένα φύτρα
Καὶ πάλι ὅπως βυζαίνεται ἡ χαρὰ
Σὰ γίνεται τοῦ πόνου καταλύτρα.

Τὰ πρῶτα βήματά μου πηδηχτὰ
Δὲν τᾶσειρα σὲ κίτρινο κίλιμι
Καὶ μὴδε πάλι ἐκοίταξα βαθειὰ
Στὸ μεσονύχτιο ἀνάστερο συντροῖμι.
Στὸ φῶς, στὸ φῶς μπουσουλήσα σιγά,
Σὰν τὸ σκυλάκι στὸ ὑγραμένο χῶμα
Κ' εἶδα τὸν ἥλιο πέρ' ἀπ' τ' ἀνοιχτὰ
Νὰ μοῦ φωτᾶει τὸ σκοτεινὸ μου στόμα.

Στῆς φρουξαλιῆς τοῦ πλάνου ποταμοῦ
Σταλώθηκα, καὶ χάρηκα τὸν ἥλιο
Σιμὰ στοὺς ζευγολάτες τοῦ χωριοῦ
Τὴν ἀπαλάμη βάζοντας ἀνήλιω.
Νὰ δῶ στὰ μεσημέρια τ' ἀγανά
Πυρίφλογα τοῦ θέρου τὰ δρεπάνια
Καὶ νὰ χιουμᾶνε πύρινα σπαδιά
Στῶν ἡλιῶν τὴν πλημμύρα τὰ δικράνια.

Μὰ ποῖν ἀκόμα ἀγγίξω τὴ ζωὴ
Κι' ἀκρολουστῶ στὰ ρόδινα γιορτάσια,
Πρὶ σκύψω σ' ἐκκλησιὰ χαραυγιῇ
Καὶ δῶ τὸν ἥλιο πίσω ἀπ' τὰ καφάσια,

Νὰ μὲ καλεῖ στὸν κάμπον ὀργωτῆ,
Καὶ στὸ χωριὸ νὰ μὲ γυρνάει χωριάτη,
Μὲ πῆρε κάποιον τραῖνο μίαν αἰγὴ
Τυφλὸ νὰ μὲ γυρνάει, σὲ μίαν ἀλάτη.

Καὶ μὲ γυρνάει, μὲ σέρνει!... Τί σκληρὰ
Ποῦ ὀργώνει τῆς ζωῆς μού τὸ χωράφι
Τ' ἀλέτρι του, καὶ πάλι τί φριχτὰ
Ποῦ μὲ κερνάει ἀπὸ φλόγινο πυράφι
Τῆς δίψας τὸ κρασί! Ν' ἀκροσταθῶ
Σὲ μιὰ γωνιὰ ποτέ του δὲ μ' ἀφήνει,
Μὰ πάντα σὲ χορὸν ἀνεμωῶ
Μὲ σέρνει τοῦ Ἀνεκπλήρωτου ἡ ὀδύνη.

Κι' ἂν κάποτε μ' ἀφήσει νὰ σταθῶ
Στὰ χρόνια τὰ παλιά, τὰ περασμένα,
Μοῦ δίνει σὰν καὶ τώρα τὸ λυγρὸ
Νὰ πνίγουμεναι, κοιτώντας συντρομιμένα
Τὰ πρῶτα μου παιγνίδια τὰ τρελλὰ
Καὶ τὸ καλλί, παιδιάστικο παλάτι
Νάχει μονάχα μιὰ κληματαριὰ
Κ' ἓνα σπασμένο μαῦρο σκαλοπάτι.

Σοφάδες—Θεσσαλίας

ΠΑΝΟΣ Α. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΩΝ ΜΑΤΙΩΝ

Εἶναι ἓνα κάστρο μυστικὸ ὅπου φέγγουνε κι' ἄβυστα λάμπουν τὰ μάτια. Μόνο μάτια. Ὅσα κάποτε κάποια ἄλλα κινδύερτισαν, ὅσα περιμένουν ἀκόμα τὴν ὥρα τῆς ἀνεμπόδιστης συνάντησης. Κάθε ἀνθρώπος ἔχει τὸ δικό του τὸ κάστρο μὲ τὰ δικὰ του τὰ μάτια. Καὶ ἴσως τὰ ἴδια μάτια νὰ φέγγουνε σὲ πολλὰ κάστρα...

Μιὰ νύχτα μὲ μιὰ Ἀνάγκη ὅλης τῆς Ἑπαρχῆς τῆς τὸ κάστρο τῆς ἀναζήτησε ἡ Κοπέλλα καὶ θεωρώντας βαδιὰ μέσα στὴν ψυχὴ τῆς αἰσθάνθηκε τὸ κρυφὸ τῆς κρυμμένης τῶν πύλης. Μιὰ νύχτα σελήνοφωτισμένη, σχεδὸν ἀρρωστημένα νοσταλγική. Ὁ Φεγγαρίσιος Ἰππότης, ὁ αἰλὸς τῆς Φίλος, χωρὶς ν' ἀφήσει τὸ μακρὸ του Φιλί, εἶχε ἔρθει πολὺ κοντὰ τῆς ἢ τὴν εἶχε ἀνιψώσει Ἐξείνη σ' Αὐτὸν; Δὲν εἶξερε. Εἶξερε μόνο πὸς μέσα στὴν ἄσπρη μὲ γαῖανες ἀντιφρεγγιές νύχτα, τὴν ἀσυγκράτητα παθητική, ἔξαφνα νεκρικὰ τὴν εἶχε παγώσει τὸ νοερὸ του καὶ πὸς ἐντατικά εἶχε θελήσει μιὰ φλόγα μέσα στὸ γλωρὸ ἀόριστό του πρόσωπο, πὸς θέλησε μάτια νὰ τοῦ δώσει. Μάτια ποῦ θὰ καίανε μέσα στὰ δικὰ τῆς, ζωὴ πραγματική, ἀδιάφορη πιά κι' ἂ μιὰ τέτοια Δύναμη θὰ σκότωνε τὸν ἄμορφό τῆς τὸν Ἰππότη ποῦ μόνο καλωσύνης τῆς εἶχε χαρίσει...

*Ἦρθε στὸ κάστρο τὸ μυστικὸ, τὸ μεγάλο, τ' ἰσόβουβο. Ἔταν ἡ σιωπὴ του σὰν τὶς ἀπέραντες σάλες ἀπέραντη δὲν ἀκούεταν οὔτε ὁ ἀδυνατισμένος ἀντίλαλος ἑνὸς ξελεπτισμένου κρότου ποῦ θὰ εἶχε ἀντηχήσει ἀνεπαίσθητα, σὰν ἄφωνο ψιθύρισμα, εἶναι μυριάδες χρόνια. Κ' ἡ σιωπὴ ἐπέβαλλε στὸ κᾶτι ποῦ μέσα τῆς μ' ἀγωνία σφίχθηκε κι' ἀνατρίχιασε τὴν ἴδια τρομαχτικὴ ἡσυχία, τὸ ἴδιο ἄτονο καθὼς ἄρχισε ἀπαλὰ νὰ γλυστοῦρᾷ στὸ ἀπεριόριστο σκοτάδι τὸ φωτισμένο μόνον ἀπὸ τὰ μάτια ποῦ σπινθηρίζανε ὅλα, πράσινα, μαῦρα, σταχτιά, σταχτογάλανα, γαλανά, καστανά, πρασινομαυρα, μ' ὅλα τὰ χρώματα καὶ τὶς πιὸ λεπτές διακύμανσεις καὶ μεταλλαγές τους, μὲ κάθε ἔκφραση ποῦ ἔσβυναν, ἀναβαν, χάνονταν, πετώντας μὲ φωτεινοὺς ἐλιγμούς ὀλόγυρά τῆς... Κάπου ἀσάλευτα διαισθάνθηκε μόνο δυὸ μάτια, πολὺ μεγάλα, καστανά, μάτια γλαρά, γεμάτα θέληση σύγχρονα, ἀπάνω τῆς καρφωμένα, μὰ δὲ θέλησε ν' ἀφήσει τὴν ἐντύπωση οὔτε νὰ τὴν ἀγγίξει.

Τ' ἀμέτρητα μάτια στὸν κύκλο τους τὴν εἶχαν ἀρπάξει καὶ σ' ὅλο τὸ κάστρο τὴν ὀδηγοῦσαν τρελλὰ ὕστερα ὀλόγυρα τῆς ἤσταμάτησαν μέσα στὴν σά νερένια μὰ καὶ πηχτὴ ἀλυσίδα τῆς ἀσύλληπτης ὀντότητος τους. Καρφωμένη ἀκίνητη ἔμεινε. Μ' ἐνδιαφέρον καὶ ἡδονικὴ εὐχαρίστηση. Τῆς ἄρεζαν τὰ πολύχρωμα μάτια ποῦ περνοῦσαν γλυκά, γλυκῶδη, ἀνάμεσα στὰ μαλλιά τῆς, σὲ κάθε τῆς τρίχα ἀνάμεσα, ποῦ χαίδευαν τὰ χέρια τῆς, τὰ δάχτυλά τῆς, χωρὶς νὰ τῆς εἶναι δυνατό νὰ τὰ σφίξει καὶ νὰ πιᾶσει, ἀκουμποῦσαν στὸ πρόσωπό τῆς. Βραχιόλια καὶ στέμματα καὶ περιδέρια τῆς δένανε ποῦ ὀλοένα ἀλλάζανε. Γιὰ ὦρα, γιὰ πολλὴ ὦρα.

*Ὅλη ἡ σιωπὴ τοῦ Κάστρου φωσφορίζε κι' ἔξαφνα ἡ Κοπέλλα στὴν ἀρχὴ κάποιας κούρασης σχεδὸν ὀδυνηρῆς ἔνωσε ἀναφυλλητὰ νὰ τὴ διαπερνοῦνε, πότε πύρινα καὶ πότε τόσο παγωμένα... Καὶ μιὰ φοβέρα μάντεψε ὀλοένα πιὸ ἀπειλητική, ὅσο κι' ἂν προσπαθοῦσε νὰ τὴν ἀνίξει, ἐπίμονα ἀποφεύγοντας τὰ καστανὰ μάτια ποῦ προσηλωμένα τὰ αἰσθάνονταν χωρὶς νὰ τὰ ἔχει δεῖ, χωρὶς συνειδητὰ ἀκόμη ἔνὰ θέλει νὰ τὸ ξέρει...

Τὰ μάτια πιᾶσαν ἓνα χορὸ, ἓνα χορὸ ἀλλοιώτικο δικό τους, χωρὶς σκοπὸ, χωρὶς ἦχο. Σφιγμένα ὅλα μαζὶ κοντὰ καὶ σφιχτὰ τὸ ἓνα πάνω ἀπὸ τὸ ἄλλο σ' ἀμέτρητες σειρές, σὰ σισσωρειμένα δαχτυλίδια, γυροῦσαν τόσο μανιασμένα ὥστε δὲν ξεχωρίζεταν κιὰ οὔτε χρῶμα, οὔτε σχῆμα, στὸ στρόβιλο τοῦ θαμπωτικοῦ τους ὄγκου. Καὶ μονάχα στὸ ὕψος τοῦ βλέμμα τῆς Κοπέλλας ἓνα κενὸν ἀνοίγεταν ἀπλήρωτο, γιὰτι κανένα ἀπὸ τ' ἀμέτρητα μάτια, ὅσο κι' ἂν τὴν κῦταζαν, δὲν ἄρμονίζεταν ὅλα κάποτε τάχε ἀγναντέψει ἀρκετὰ βαδιὰ γιὰ νὰ τὰ νιώσει ἀνήμπορα ὅλα μιὰ συγκίνηση νὰ ξυπνήσουν κανένα δὲν ἀγαποῦσε γιὰ

νά τὸ φορέσει στὸ ζωντανεμένο ὄμορφό της Φεγγαρίσιο Ἰππότη. Κι' ἄς τὸ ἐπιθυμοῦσε μ' ἕναν Πόθο ποὺ τὴ σπάραιζε τώρα ὡς τὸ πιὸ ἐσώφυλλο εἶναι της, καθὼς δυνάμωνε λιγότερο δόριστη ἢ ἀγωνία, καθὼς γινότανε ἡ ἡδονικὴ εὐχαρίστηση βίρος, ἀσήκωτο, ἀποστροφή. Προσπάθησε νὰ τεντώσει τὰ χέρια ἐλεύθερη γιὰ ν' ἀναπνεύσει, μὰ χτύπησε μάρτια ποὺ ξέφυγαν κρούα, γλιστερά σὰ φίδια μιὰ πικρὴ νύχτα. Ἄη! διὰ πικρὰ τῆς ἐσφίξε τὸ λαιμὸ. Μὲ λυγμοὺς λύγισε, ἔπεσε χάμω οἶκτο ἰνετεύοντας, μοναξιά. Μόνη νὰ μένει μὲ δυὸ μάρτια. Ἴσως δυὸ μάρτια ποὺ δὲ θὰ εἶχε ἀκόμα ἀπαντήσει, ἀγνωστα μάρτια τοῦ Αὔριο ... Μόνη μὲ δυὸ μάρτια.

Ἐνα γέλιο στὸ πλάϊ της βουβὰ σφύριξε εἰρωνικὰ τραγικώτερο γιατί δὲν ἀντήχησε. Μέσα στὰ δικά της μάρτια χωρὶς νὰ τῆς εἶναι πιὰ δυνατὴ ὁποιαδήποτε ἀντίσταση καρφώθηκαν τὰ καστανά, γλαυρά καὶ σύχρονα γεμάτα θέληση μάρτια, θριαμβευτικά. Τὰ μόνα ἰσχυρά. Ἐκεῖνα ποὺ ἄφραστα εἶχαν περάσει κάποτε τόσο πολὺ κοντὰ της, ἐκεῖνα ποὺ εἶχε λατρέψει καὶ ὕστερα ὅταν τὸ ἀνωφέλετο τῆς λατρείας της εἶχε καταλάβει, τὸ μεγάλο πόνου της, πιστέψει πὼς θὰ μπορούσε νὰ σκοτώσει. . . Καὶ εἶχαν βασιλέψει μὰ χωρὶς νὰ κλειστοῦν τὰ βλέφαρα στὸ ἀντιφάγγισμα τῆς λάμψης τους καὶ τώρα νικοῦσαν. Ἀσυγκίνητα πάντα, ἀνίσκιωτα, κρούα, σκλάβια τους τὴ σέρνανε. Συντριμμένη τῆς ξέφυγε ἀπέραντη μιὰ κραυγή, ἄφωνη ἔμεινε. Κι' ἀναγκασμένη τελειωτικὰ τὰ καστανὰ μάρτια στὸ φεγγαρίσιο Ἰππότη νὰ χαρίσει ἔκλαψε τὸ σκοτωμὸ του, ὅλης του τῆς καλωσύνης μαζί μὲ τὴν ἀπελπισία της δίχως γιατρεμὸ καὶ τὴ φρίκη τοῦ ἐφιάλτη τῶν ματιῶν ποὺ μόνο ἡ χαρὰ θὰ ἔδιωχνε.

Ἴσως τὰ ἴδια μάρτια νὰ φέγγουνε σὲ πολλὰ κάστρα. Ἐχει κάθε ἄνθρωπος τὸ δικό του τὸ κάστρο μὲ τὰ δικά του τὰ μάρτια. Τὸ μυστικὸ τοῦ κάστρου ὅπου ἄσβυστα λάμπουν τὰ μάρτια. Μόνον μάρτια.

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

ΣΚΕΡΤΣΟ

Μιὰ ὥραία ἡμέρα τοῦ Μαγιοῦ, γεμάτη ἥλιο, μπήκα στὸ τράμ τοῦ Παγκρατίου ποὺ πηγαίνει στὸ Σύνταγμα.

Δίπλα μου κάθησε μιὰ γυναίκα τοῦ λαοῦ μὲ κηπέλλο. ὀμπρέλλα χρωματιστὴ, γάντια καὶ βεντάλια. Εἶχε βάλει καὶ τὴν μπουντρίτσα της. Καθόταν ἀκίνητη.

Στὴν τρίτη στάση τὸ τράμ σταμάτησε καὶ πήρε μιὰ ἄλλη γυναίκα μὲ σχεδὸν τὰ ἴδια ντυσίματα. Ἦρθε καὶ κάθησε ἀπέναντί μας. Οἱ δύο γυναίκες κοιτάχτηκαν κρυφά, καὶ ἀμέσως ἔρριξαν τὴ ματιά τους χάμω. Ὅταν τὰ βλέμματά τους συναντηθήκανε πάλι, κοκκίνισαν κοιτάζοντας ἄθρον ἀδιάφορος ἄλλου. Τὴν τρίτη φορὰ ξερόδηξαν καὶ χαιρετιστήκαν ἐλαφρά.

— Μὲ συγχωρεῖτε, εἶπε τότε ἡ μιὰ στὴν ἄλλη, ἔπειτα ἀπὸ κάμποση ὥρα στενοχώριας, δὲ σὰς καλογνώρισα. Εἶπα μέσα μου: τάχα νάναι ἡ κυρία Κατίνα; τάχα νὰ κάνω λάθος; Τόσος κενὸς ἐπέρασε χωρὶς νὰ ἰδωθοῦμε, ἄς εἶναι ὄφθαλμοί... Ὑποφέρω κι' ἀπὸ τὰ μάτια μου κι' εἶχε ἀδυνατίσει τὸ φῶς μου... Τί κάνει ἡ μητέρα σας; ὁ ἀδερφός σας;

— Καλὰ εὐχαριστῶ, καλὰ εὐχαριστῶ. Δόξα τοῦ Θεοῦ... Ἄς λέμε καλά.

— Ἀλήθεια πὼς ὁ ἀδερφός σου παντρεύτηκε; ρώτησε πὸ φυσικὰ σὲ λίγο.

— Μάλιστα... δυστυχῶς... ἀληθεύει.

— Καλέ, αὐτὸ εἶταν ἀμούστακο, καλέ!

— Καὶ ὁμως...

— Ἐγὼ τὸ ἔμαθα ἀμέσως. Καὶ μάλιστα ἔμαθα πὼς δὲν εἶναι ὁμορφῆ... Τὸ ἐλάχιστον εἶναι νοικοκυρά;

— Δυστυχῶς οὐτ' αὐτό. Ὅτε ὁμορφῆ εἶναι οὔτε παράδες ἔχει, οὔτε νοικοκυρά εἶναι... ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε!

— Καὶ πὼς τ' ἀποφάσισε, κυρία Κατίνα μου; ρώτησε μὲ περιέργεια.

— Τίποτα. Νά. Τὴ μιὰ Κυριακὴ τὴν εἶδε στὸ χροιοδασκαλεῖο, καὶ τὴν ἄλλη, ὀχτῶ τὴν ἐστεφάνωσε... Κι' ἀμέσως μᾶς τὴν κουβάλησε σπίτι, καὶ τὴν κοιτάζει στὰ μάρτια, καὶ τὴν ταΐζει, καὶ τὴν ντύνει, καὶ καί. ἔτσι γιὰ τὸ τίποτα, χριστιανὴ μου!

Σκέφτηκε.

— Ἴσως γιὰ ἕνα σκέρτσος θαρραλέο ποὺ ἔχει, καὶ ποὺ τὸ παρκάκει ἄμα τὸν βλέπει, χριστιανὴ μου!

ΙΟΥΛΙΑ ΠΕΡΣΑΚΗ

ΦΕΓΓΑΡΙ

Φεγγάρι ποὺ ὀλομόναχο γυρίζεις,

τίποτα δὲ ζηλεύω σὰν ἐσένα...

Στὸ φῶς ποὺ ἀργυροστάλαχτο σκοραΐζεις

πὼς ἤθελα νὰ μ' ἔλουζες καὶ μένα!

Κι' ὁμως πιότερο ἀπ' ὄλους μὲ γνωρίζεις...

— Ἐχουμε οἱ δύο μας πρόσωπα θλαμμένα—

Κ' ἡ ματιά σου—τὸ φῶς ποὺ μᾶς χαρίζεις—

ψάχνει νὰ βρῆ δυὸ μάρτια λυπημένα!

Δυὸ μάρτια ποὺ ὄλο κλαῖνε κάθε βράδι

κρυμμένα μέσα στὸ πικρὸ σκοτάδι

κι' ἀκαρτεροῦνε τὸ χλωμὸ σου φῶς...

Κάποια φιλιὰ προσμένουν νὰ τοὺς δώση

πρὶν ἔλθῃ τὸ πρωὶ καὶ τοὺς στεγνώση

τὰ δάκρυα τους ὁ ἥλιος ὁ σκληρός!

ΝΙΚΟΣ Ι. ΡΙΤΣΟΣ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΛΑΪΪ ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

8.—

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Του καλυβιού μου τάχαρου
τὰ γυμνοπαραθύρια
μὲ τὸν Ἀπρίλη ντύθηκαν
καὶ μὲ τὸ Μάη γελῶσαν.

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Ἵστερ' ἀπὸ τὸ θάνατο τῆς Ἀλίκης ὁ Παύλος, ἀν καὶ μὲλις εἶχε διαβεί τὰ πενήταυδύ, τόνωσε πῶς ἀρχινάει νὰ τραβάει στὰ γερατειὰ καὶ νὰ τραβάει ὄχι μὲ βῆμα ἀργό, μὰ τρέχοντας. Ἡ Ἀλίκη ἀν καὶ δὲν τοῦ μιλοῦσε καὶ τόσο στήνψυχῇ, ἀν καὶ δὲν τοῦδινε τὴν ἀγάπη πὸ μὲ δαύτη θὰν τοῦ γιόμιζε τὸ ἀδειο μέσπου, τὸν κρατοῦσε ὁμιως, ἀν καὶ ὁ ἴδιος δὲν μποροῦσε νὰ τὸ ξηγήσει πῶς καὶ γιὰτὶ, δεμένο τῇ ζωῇ. Τώρα πὸ τὴν ἔχασε, ἔχασε μαζὶ τῆς καὶ τὰ θάρρητὰ τοῦ ἀρχι- νησε νὰ τρέμει καὶ αὐτὸς πῶς καμιὰ ὥρα, καὶ πὸ δὲν τὸ περιμένει πάνου στὴ δουλειὰ τοῦ ἢ στὸν ὕπνο τοῦ, ἢ τὴν ὥρα πὸ τρώει, ἕνα κρ!... Ὁ ἀκουστεὶ μέσα τοῦ, κάτι θὰ σπάσει καὶ τὰ μάτια τοῦ γιὰ πάντα θὰ κλει- σουνε.

Εἶχε κουρκοστέ, πὲς, ἀπὸ τῇ ζωῇ. Τὴν εἶχε βα- ρεθεὶ καὶ ὁμιως τὴν ἀγαποῦσε. Ἦθελε νὰ ζήσει ἀκόμη, νὰ ζήσει πολὺ, ποτὲ νὰ μὴν πεθάνῃ, γιὰτὶ τὸ συλλογι- ζότανε καὶ ἔστρεψε ἐσώψυχα, τὸ συλλογιζότανε πῶς πε- θάνονταν ἄπκοι πὶ καὶ χαίρεται τὶς ὁμορφιὰς τῆς φύσης, τὰ λουλούδια, τὰ σεληνόφωτα, θάπαυε νὰ χαίρεται πὶ τῇ Θούλα τοῦ, πὸ μὲ ὁμορφιὰ τῆς φύ- σης εἶτανε καὶ αὐτῇ.

Ὁ θάνατος γενικά, μὰ περισσότερο ὁ θάνατος ὁ ξαφνικός, τὸν τρώμαζε. Μήπως τόσοι φίλοι τοῦ καὶ γνωστοὶ τοῦ δὲ χαθῆκαν ἔσι; Καὶ πολλὰς φορὲς, καὶ πὸ καθότανε μοναχός τοῦ, εἰχως νὰν τὰποζητῆται, περνοῦσαν ἀπὸ τὸ νοῦ τοῦ μορφῆς γνωστῆς τοῦ, πὸ ἢ συνεδέθηκε μὲ αὐτὲς μὲ γνωριμιά ἢ μὲ φιλία, ἢ πὸ τοῦχανε κάνει ἐντύπωση, εἰχως νὰλλῆζει ποτὲ μ' αὐτὲς μὲ καλημέρα, — «Μορφῆς παρασιτικές», ὅπως τὶς χα- ρακτήριζε ἕνα αἰσταντικό τραγοῦδι πὸ τὸν εἶχε γητέ- φει μὲ ἕνα φορὰ — μορφῆς τέτιες καὶ τόσες πὸ ἀπὸ χρό- νους καὶ καιροὺς ἔπαψε πὶ νὰν τὶς βλέπει πάψανε πὶ νὰ χαίρουνται τὸν ἥλιο τῆς ζωῆς. Καὶ μονολογοῦσε καὶ ἔλεγε:

— Πόσοι, ἀχ πόσοι συνομιληκοὶ μου ἢ καὶ νεώτε- ροὶ μου ζοῦν ἀκόμα; Πόσοι δὲ φύγανε πρὶν ἔρθει ἀ- κόμα ἡ ὥρα τοῦς καὶ πόσοι καρτεροῦνε τὸ χτύπημα τοῦ χάρου τὰναπάντεχο νὰ τοῦς ἔρθει σήμερα ἢ αὔριο ξαφνικά;

Καὶ συχνὰ τὸλεγε τῆς Θούλας τοῦ:

— Ἐτοὶ καὶ γὼ καμιὰν ὥρα, παιδί μου, θὰ κλει- σω τὰ μάτια μου καὶ θὰ πάψω πὶ νὰ σε βλέπω καὶ νὰ σε χαίρουμαι!...

— Ἐσὺ δὲ θὰ πεθάνεις, πατέρα!... Ἐσὺ θὰ μείνεις ἀθάνατος!...

— Γιατὶ; τὴ ρωτοῦσε μὲ πικρὸ χαμόγελο.

— Γιατὶ μ'ἀγαπᾷς τόσο καὶ δὲ θὰ θελήσεις ποτὲ νὰ μοῦ κάνεις τὸ μεγάλοαὐτὸ κακὸ!...

— Ἐγὼ, φυσικά, δὲ θὰ θελήσω, μὰ τὸ κακὸ θὰ θελήσει!... τῆς ἔλεγε καὶ βουρκώνανε τὰ μάτια τοῦ.

Ἐνα χρόνο καὶ ἀπάνω, μετὰ τὸ θάνατο τῆς γυναίκας τοῦ, κράτησε ἡ νευρική τοῦ κατάσταση. Ἡ θανατοφοβία ἀρχίνησε σιγὰ σιγὰ νὰ τὸν ἀφίνει καὶ ἔτσι τὰποφάσισε ὀριστικά πὶ νὰ στρωθεὶ στὴ δουλιὰ καὶ νὰ ἔακο- λουθήσει τὸ μεγάλο τοῦ τὸ ρομάντζο πὸ τὸχε ἀπὸ καιρὸ καὶ χρόνια παρατίσει στὴ μέση.

Τὸ ρομάντζο τοῦ ἐπιγραφοῦταν «Ὁ ἀποδιωγμένος τῆς ζωῆς» καὶ διαδύζοντάς το τώρα ἀπὸ τὴν ἀρχή, γιὰ νὰ μπεὶ στὴ συνέχεια, εἶδε πῶς τὸχε πάρει ὄχι καὶ τόσο καλά, καὶ τόσο ἀληθινὰ, καὶ τόσκισε. Ἐπρεπε νὰ τὸ ξαναρχινήσει. «Ὁ ἀποδιωγμένος τῆς ζωῆς» ἔ- πρεπε νὰ τοῦ μοιάζει σὲ πολλὰ, γιὰτὶ μελετώντας τὴ ζωὴ τοῦ, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἀρχὴ πὸ τὴν ἐνίωσε ἴσα μεσήμε- ρα πὸ τοῦμαζότανε νὰ τὴν ἀφίση, ἔβλεπε πῶς ἡ ζωὴ τοῦ, κάτω ἀπὸ τὰ συνηθισμένα τάχα καὶ ἀπὸ τὰ ἀδιάφορα, ἔκρυβε μὲ τραγωδία ματωμένη πὸ καλὰ θάκανε νὰ τὴν πάρη γιὰ βάση τοῦ ἔργου τοῦ. Κ' ἔτσι τὰρχίνησε, γράφοντάς το σὲ κἄτι μικρὰ μικρὰ τεφτέρια, μὲ χαρτί ριγωμένο, τριάντα ὡς σαράντα κατεβατὰ τὸ καθένα καὶ ντυμένο μὲ μαβὶ χοντρὸ χαρτί.

«Ὁ Ἀποδιωγμένος τῆς ζωῆς» θάτανε ὁ τραγικός ἀθροπος, ὁ αἰσταντικός μὰ καὶ ὁ ἐνεργητικός ἀθρο- ρος μαζὶ, πὸ πέρασε ὅλη τὴ ζωὴ τοῦ κοινῶντας τὰ μεγάλα ἰδανικά, τῆς ἀπόλυτης ἀγάπης, τῆς ἀπόλυτης δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀπόλυτης λευτεριάς, καὶ ἔτσι ἔμεινε ἔξω ἀπὸ τὴν κοινωτική ζωὴ, τὴ συμβατι- κή, καὶ ἀποδιώχτηκε σὸ τέλος, εἰχτὸς καὶ ἀξιο- θρήνητος ναυαγός, στὴ γωνιά ἐνὸς φτωχοκομείου γιὰ νὰ περάσει καὶ, ἀνάμεσα σ' ἄλλα ναυάγια, τὶς ἀπο- δέλοιπες μέρες τῆς βασανισμένης τοῦ τῆς ζωῆς. Τὸ ρομάντζο θὰ γινότανε μεγάλο, ἔτσι τὸ σκεδύαζε, μὲ σωρὸ ἐπεισόδια καὶ δάζοντας στὸν καθρέφτη μπροστὰ τῇ δικῇ τοῦ τῇ ζωῇ λογάριζε τὸν ἥρωά τοῦ, τὸν Τέλη Στρατιῶν, νὰν τοῦ ζουγραφίσει πὶ λαιμπερὸ ἀπ' ἔτι εἶτανε ὁ ἴδιος, ρίχνοντάς τονε στοὺς μεγάλους ἀ- γῶνες τῆς ζωῆς πὸ τοῦς ἀναιρεύτηε μὰ καὶ πὸ δὲν ἀποκότησε καὶ ὁ ἴδιος νὰν τοῦς γευτεὶ, συγκρατούμενος πάντα ἀπὸ μὲ φυσική τοῦ μικροψυχιά.

Κάθε τεφτεράκι πὸ γιόμιζε τὸ διάβαζε πρῶτα στὴ Θούλα τοῦ, γιὰ νὰκούσει τὴν κρίση τῆς. Μὰ ἡ Θούλα τὸν ἀγαποῦσε τόσο, πὸ ἔχονότανε ἀμέσως σὲ θαυμασμούς. Πὸ τὴν ἀφίση ἡ ἀγάπη τῆς νὰ ἴδει καὶ ψεγάδια! Ὑστερα τῆς παίρνε καὶ πῆγαινε σὸ σπίτι τῆς Αἰνᾶς καὶ τῆς τὸ διάβαζε. Καὶ ἡ Αἰνᾶ, ἔσο καὶ ἀν τὸν ἀγαποῦσε, ἡ ἀγάπη δὲ σκότιζε καὶ τὴν κρί- ση τῆς, καὶ γιὰ τοῦτο πάντα εἶχε κατὶ νὰν τοῦ πει, κατὶ νὰν τοῦ παρατηρήσει, κατὶ μαζίτου νὰ συζητήσῃ, Κι ὠφελιώτανε σημαντικά, καὶ πάντα κατὶ διόρθωνε, ὕστερ' ἀπὸ κάθε διάβασμα. Ἡ Αἰνᾶ γι' αὐτὸν εἶτανε ἡ κριτική κνισάρα, πὸ ρίχνοντάς τῆς τὸ ἔργο τοῦ τῆς δόξαζε ἀπαλλαγμένο ἀπὸ κάθε βλαβερὸ καὶ ἀνωφέ- λευτο.

Ὡςτόσο ἡ θανατοφοβία τὸν ἐνοχλοῦσε ἀργὰ καὶ πὸ ἀκόμα. Κάθε νόχτα, ὅτα μάλιστα δούλευε κά- πως πολὺ καὶ ἔπεφτε νὰ κοιμηθεὶ, ὁ φόβος τοῦ ξαφνι- κοῦ θανάτου τονὲ βασάνιζε μὲ ὥρα σὸ κρεβάτι

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Πραξιτέλη 29 (ἐπάνω πάτωμα)

Συντρομή χρονιάτικη: Δρ. 20.

Βρίσκεται σὲ ὅλα τὰ κίβσκια καὶ πουλιέται 20 λεπτὰ τὸ φύλλο.

καὶ τὸν ἔπαιρνε ὁ ὕπνος μὲ τὴν πεποίθησιν πὼς τὸ πρῶτὸ δὲ θὰ ξυπνήσει γιὰ νὰ τελιώσει τὸ ρομάντζο του.

2.

Ἰσως σ' αὐτὸ νὰ φταίει, συλλογιζότανε, καὶ τὸ σπῖτι πού μὲ τίς ἀνιαρὲς θύμησες τοῦ πλάκωνε τὴν ψυχὴ, τοῦ ταλιάριζε τὰ νεῦρα. Τάποφάσισε λοιπὸν, ἀφοῦ πρῶτα συνενόηθηκε καὶ μὲ τὴ Θούλα, νὰν τὸ νοικιάσει τὸ σπῖτι καὶ νὰ πάει νὰ καθίσει σ' ἕνα σπιτάκι ἀνοιχτόκαρδο, ἰσόγειο κ' εὐρύχωρο καὶ μὲ περβολάκι μεγαλοῦτσικο, πούχε χτιστεῖ ἴ τώρα τὴν ἔκει κάτου στὴν ἐξοχί, κοντὰ στὸ σπῖτι τῆς Λίνας.

Ἡ ἀπόφασί του αὐτὴ γέννησε καὶ δευτέρη, ἀκόμη καλύτερη. Μιὰ καὶ τὸ σπῖτι εἶναι τόσο εὐρύχωρο γιὰ νὰ μὴν κατοικήσει σ' αὐτὸ καὶ ὁ Πέτρος μὲ τὴ Λίνα καὶ μὲ τὸ παιδάκι τους; Ἡ Θούλα τὸ καταχάρηκε ἄμα τᾶκουσε, μὰ καὶ ὁ Πέτρος τὸ δέχτηκε δίχως ἀντιλογία. Τὴ Λίνα δὲν τὴ ρωτήσανε. Τὸ ξέρανε ἀπὸ πρὶν πόσο πόσο θεὰν τὸ χαροῖ. Καθίσανε λοιπὸν στὸ καινούριο σπῖτι ὅλοι μαζί καὶ ἡ ζωὴ τους ἀρχίνησε ἀμέσως νὰ καινουριώνει καὶ νὰ φεύγουν οἱ μαῦρες σκέψεις ἀπὸ τοῦ Παύλου τὴν ψυχὴ. Τὸ ρομάντζο τώρα προχωροῦσε πολὺ καὶ λογάριζε πὼς σὲ τρεῖς μῆνες τὸ πολὺ θεὰν τὸχει ἔτοιμο καὶ θὰ μπορεῖ νὰν τὸ δώσει στὸν τυπογράφο.

Ἡ Ἄννα ταχτικά τοῦγραφε. Εἶχε πάει, τώρα πού κλοκαίριζε, στὴν Ἐλβετία, μὲ τὸν Ἀποστόλη Ἀβραμὴ πάντα, νὰ περάσουνε δυὸ τρεῖς μῆνες, καὶ τοῦγραφε ἀκόμη πὼς σ' ἕνα χρόνον τὸ πολὺ δὲ θάχει πιά ἀνάγκη νὰν τῆς στέλνει παράδες γιὰ τὸ Ἀβραμὴς τώρα παίζει στὸ βασιλικὸ θέατρο, στὴν ἐρχήστρα, καὶ αὐτὴ πάλι ἔχει μερικὲς παραδόσεις πιάνου, μὰ ὡς τοῦ χρόνου, ἐλπίζει, θάχει περισσότερες καὶ ἔτσι θεὰν τὰ περνάει καλά. Νὰ γυρίσει στὸν τόπον τῆς δὲ τὸχει σκοπό. Μὰ κανέναν κλοκαίρι θὰ κατεδεῖ στὴν Ἑλλάδα, πάντα μὲ τὸν Ἀβραμὴ, νὰ φιλήσει τὸ χέρι του καὶ νὰ ἴδει τὴν ἀδελφοῦλα τῆς. «Ἀλήθεια, πατέρα, τοῦγραφε, δὲν τὴ στέλνεις καὶ τὴ Θούλα ἐδῶ; Μὲ τὴ μανία πούχει μὲ τὸ θέατρο δὲν ξέρεις πόσο ἔχει νὰ ἀφελῆθαι».

Ὁ Παῦλος, καὶ μόνο πού τὸ διάβασε αὐτὸ ἀναλύθηκε σὲ δάκρυα. Νὰ φύγει καὶ ἡ Θούλα του; ποτέ! Αὐτὴ θὲ νὰ τοῦ κλείσει μιὰ μέρα τὰ μάτια. Ὡστόσο τῆς εἶπε, γιὰ νὰ ἴδει τὴ γνώμη τῆς. Ἄν τοῦ εἶτανε κί: αὐτὸ τυχερό, θὰ τὸ ὑπόφερνε, καθὼς καὶ ὅλα.

— Βασίλισσα νάτανε νὰ γενῶ, πατέρα, δὲ θάφευγα ἀπὸ κοντὰ σου! τοῦ εἶπε ἡ Θούλα καὶ αὐτὸς δοκίμασε μιὰ ἀπὸ τίς μεγαλύτερες χαρὲς τῆς ζωῆς τῆς μὲ τὰ λόγια τῆς.

Μετὰ τρεῖς μῆνες τοῦγραφε ἡ Ἄννα πὼς ἀπόχτη-

σε καὶ ἀγιοράκι. «Ζοῦμε, τοῦγραφε, τρισευτυχημένοι μὲ τὸν Ἀποστόλη, ὅπως ἡ Λίνα μὲ τὸν Πέτρο. Ὁ Ἀποστόλης σοῦ φιλεῖ τὸ χέρι, πατέρα». Νά, λοιπὸν πού τὸ μεγάλο του τὸ κορίτσι, ἡ Ἄννα του, ἐρχότανε νὰ πραγματοποιήσῃ ἕνα ὄνειρό του, τὴ δευτέρῃ ζωῇ. Μὰ καὶ ἡ Θούλα του, πού βγήκε δυὸ τρεῖς φορὲς στὴ σκηνή, σ' ἐρσιτεχνικὲς παράστρες, τάποφάσισε πιά νὰ προσιωθεῖ στὸ θέατρο, νὰν τὸ κάνει ἐπάγγελμά τῆς, κ' ἔναι μόνο τὴν κρατοῦσε, πὼς ἂν ἔμπαινε σὲ θίασο, θάναγκάζότανε νὰ φεύγει ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, νὰ μένει μερικὸς μῆνες τὸ χρόνο μακριὰ ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς.

Ὁ Παῦλος δὲν τὴ βίαζε σὲ τίποτε. Τὴν ἄφινε νὰ κάνει ὅ,τι θέλει. Μιὰ φορὰ μόνο τῆς εἶπε τὰ βαθυτρόχιστα τοῦτα λόγια:

— Τὴν Τέχνη, παιδί μου, δὲν πρέπει νὰ τὴν παίρνει κανεὶς ἐρσιτεχνικά. Πρέπει νὰν τῆς ἀφροσιώνεται ὀλόφουχα γιὰ νὰ τραβήξει μπροστὰ. Ἡ Τέχνη, γιὰ νὰ ναι Τέχνη, δὲ θέλει ἐραστὲς, θέλει σκλάβους.

Κι αὐτὸ εἶτανε τὸ μεγάλο του παράπονο, ὄχι γιὰ τὴν κόρη του, μὰ γιὰ τὸν ἑαυτό του. Τὴν πούγερνε στὸ τέρμα τῆς ζωῆς τὸ δλεπε πὼς δὲ δούλεψε ὅσο ἔπρεπε νὰ δουλέψῃ, πὼς καταπατάλησε χρόνια καὶ χρόνια τῆς ζωῆς του, πότε στοὺς ἀγῶνες τοὺς ἡμερικὸς μὲ τὴ γυναίκα του καὶ πότε σὲ ἀνάξιες λόγου ἀσχολίες, ἐνῶ μποροῦσε καὶ ἔπρεπε ὅλο αὐτόν του τὸν καιρὸ, στιγμὴ στιγμὸν νὰ μὴ χάνει, μὰ νὰν τὸν δῶνε ὅλονε στὴν ἐργασία του.

— Ἀλοῖμονο! συλλογιζότανε. Σὰν εἶναι νέος κανεὶς θαρρεῖ πὼς ἡ ζωὴ εἶναι ἀτέλειωτη καὶ πὼς πάντα ἔχει καιρὸ μπροστὰ του γιὰ νὰ κάνει ὅ,τι νεῖρεῦεται. Καὶ μόνο σὰ γεράσει, σὰ φτάσει στὰ χρόνια μου, τὸ βλέπει πόσο σύντομη εἶναι ἡ ζωὴ καὶ πόσο ἀσχηματὴ λογάρισε! . . .

Μὲ τίς σκέψεις αὐτὲς τὸ ρομάντζο προχωροῦσε σὲ χελῶνα ἀργὰ καὶ βραδέα. Καὶ κει πού λογάριζε πὼς σὲ τρεῖς μῆνες θὰν τὸχει τελιωμένο, πέρασε χρόνος καὶ μάλιστα τὰ κατάφερε νὰ δώσει ἕνα μέρος του, ὅτε τὸ μισό, στὸ τυπογραφεῖο. Μὲ τοῦτο ὅμως δὲν ἔρταιγε μόνο ἡ ἀργονίκη δουλιὰ του. Ἐρταίγε καὶ ἡ ἀπαίτηση πού εἶχε ἀρχινήσει, τώρα στὰ γερατιά, νάχει ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, καὶ γιὰ τοῦτο ἔγραφε κ' ἔσκιζε καὶ πάλι ξανάγραφε καὶ ξανάσκιζε καὶ κει πού θαρροῦσε πὼς ἕνα κομμάτι εἶταν ἔτοιμο πιά γιὰ τόπωμα, τὸ δλεπε λειψὸ καὶ στρωνότανε πάλι νὰ τὸ ξαναγράψῃ. Καὶ τὸ ρομάντζο ἔτσι χροιάστηκε ἀκόμη μισὸ χρόνον γιὰ νὰ βγῇ σὲ βιβλίον.

Ἡ ἐντύπωση πούκανε εἶτανε κλή, μὰ δὲ λογάρισε καθόλου τὴν τέτια ἐντύπωση, δὲν τὸν ἐσυκλήνησε καθόλου. Αὐτὸς ὅλη του τὴ συγκλίνηση τὴν ξέδεψε τὸν καιρὸ πού τὸγραφε, πού δημιουργοῦσε, γιὰ τὴν εἶτανε ἀληθινὸς συγγραφέας κ' ἕνας ἀληθινὸς συγγραφεὺς συγκινεῖται μόνο σὰ δημιουργεῖ καὶ μόνο τότε τὴ δύναμή του χαίρεται.

Ἀφοῦ ξεφύλλισε τὸ πρῶτο ἀντίτυπὸ πού τοῦ φέρανε, ξεπλωμένος σὲ μιὰ πολυθρόνα τοῦ γραφείου του, τάφισε νὰ πέσει καταγί: ψυχρὰ καὶ ἀδιάφορα καὶ τινάζοντας τὸν καπνὸ τοῦ τσιγάρου ψηλὰ μουρμούρισε, συνοδεύοντας τὰ λόγια του μὲ τὸ συνειθισμένο του σαρκαστικὸ χαμόγελο:

— Αἴ! καὶ τώρα τί βγήκε καὶ μ' αὐτό! . . .

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΑ 'ΡΟΥΜΠΑΓΙΑΤ ΤΟΥ ΟΜΑΡ ΚΑΓΙΑΜ,,

(Συνέχεια τῆς σελίδας 276).

85.

Κρασί, σκαμνί τοῦ καπελειοῦ, τὸ μεθυστόμουτρο
[μου αὐτό]
Λίγο μᾶς νοιάζει ἂν θᾶβροῦμε μιὰ μέρα ἔλεο ἢ παιδεμό.
Καρδιές, ποτήρια, ρούχα μας, βρεμένα ἀπὸ τρυγιὰ
[κρασιοῦ,
Γῆ καὶ φωτιά παιζογελοῦν, μὰ πιότερο ὅμως τὸ νερό...]

86.

Τὸ σκοτεινὸ μυστήριον, ὅσοι κι' ἂν τὸ ρωτήσαν
"Ὄξω ἀπ' τὸν κύκλο τῆς Σκιᾶς, βῆμα δὲν προχωρήσαν.
Μᾶς ἔπλασες χωρὶς μιλιὰ μικροὺς καὶ τιποτένιους
Γυναίκα ! πὸν τὰ χεῖλια σου κάποιο βουβὸ φιλήσαν.

87.

* Ἀπ' τὸ Καλέμι ὃ τι γραφτεῖ ποτέ του δὲν ἀλλάζει
Βαρυθυμιὰ γι' αὐτὸ πολὺ σὲ φέρνει σὲ μαράζι.
Κι' ἂν στῆ ζωὴ σου μείνη αὐτὸ παντοτεινὸ σκελέτι,
Δὲν αὐγατίζει τῆ ζωὴ, μιὰ στάλα δὲν τῆς βάζει.

88.

Πνεῦμα σκορπίζει τὸ κρασί στὴν κοῦπα τῆ γεμάτη
Καὶ μιὰ ἀπαλὴ ψηγοῦλα ζῆ μέσ' στὸ ἠγερό κανάτι.
Κι' ὃ τι βαρὺ, εἶνα! ἀνάξιο τὸν οἶνο νᾶχη φίλο,
Ἢ κοῦπα ἔξὸν ποῦναι μαζί βαρειά καὶ γτελικάτη.

Κ. ΤΡΙΑΝΕΜΗΣ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΝΟΘΟΥ

(Χαρισμένο στὸ φίλο Πάνο Τυγκόπουλο, ποῦχει γρά-
φει τὸν «Κόκκινο θάνατο»).

Κόκκινες ἄγριες παπαροῦνες στὰ μαλλιὰ σου
Τὰ μάβρα, ἄσε νὰ πλέξω, μ' ἄσ' τα πρῶτα κάτω
Σὰν ἄγριο κῦμα νὰ χυθοῦν καὶ νὰ σκεπάσουν
Τοὺς ὄμιους σου καὶ τὸ λαϊμό σου τὸ χιονᾶτο.

Στὰ χέρια μου σφιχτοκρατῶντας τὰ δικά σου
Ἔλα νὰ τρέξουμε στὸν κάμπο καὶ τὰ κράτο
Ποτὸ τῆς ἡδονῆς νὰ πιοῦμε, κάπου στάσου,
Ἄδειάζοντας τὸ ἐρωτοπότηρο ὡς τὸν πάτο.

Ἄγνὸ φίλι δὲ μέχει ἐμὲ γεννήσει
Μηδὲ δὲ μέσπειρεν ὁ σεμνὸς κόθος,
Μὰ μέσα σὲνα λάγγο σαρκικὸ μεθύσι

Ἐγίνηκα γι' αὐτό, στὴν ἡδονὴ ποτῶ νὰ ζήσω.

— Ὁ ἐρωτογεννήτος ἐγὼ κι' ὁ νόθος —

Ὡς ποῦ σὲνα σπασμὸ τῆς ἡδονῆς νὰ σβῶσω !

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΤΖΟΥΡΟΣ

ΦΙΛΗΜΑΤΑ

1.

Βρέχει· κι' ὁ κόσμος χάθηκε
Καὶ ὁ οὐρανὸς κατέβη,
καὶ σὰ μιὰ πλάκα ἀπάνω μου
Νὰ πιθωθεῖ γυρεύει.

Κι' ἡ βροχὴ τὶς λουσιβες τῆς
Στὸ παράθυρο χύνει·
Καὶ τὸ δοντρί ποῦ φύτεψα
Ξερόκλαδα ἔχει μείνει.

2.

Τῆς αὐγῆς τὰ ταξίματα
Ποιὸς σ' τᾶγραψε στ' ἀχείλη;
Ποιὸς τὴν ἀνοιξὴ ὀλάκερη
Στοῖλδι σοῦχει στᾶλει :

Ποιὸ θᾶμ' ἀπὸ τὰ μάτια σου
Τὰ μάτια μου κοιτάει ;
Ποιὰ θέληση ξανάφερε
Στὰ στήθη μου τὸ Μᾶη;

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμή Πειραιῶς—Ἀλεξανδρείας

Μόλις ἐκ τῶν ἀγγλικῶν ναυπηγείων παραλήφθην
θαλαμηγῶν «ΣΥΡΙΑ» ταχύτητος 15 μιλίων. ἀμμή-
του πολυτελείας καὶ ἀνέσεως ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς
(παραλία Τρούμπα) ἕκαστον ΣΑΒΒΑΤΟΝ ὥρα 3 μ.
μ. κατ' εὐθείαν δι' Ἀλεξάνδρειαν.

Γραμμή Πειραιῶς-Θεσσαλονίκης-Καβάλλας Γραμμή Πειραιῶς Κωνσταντινῶν

Τὸ μὲ διπλοῦς ἑλικας καὶ μηχανὰς ἀφθιάστου τα-
χύτητος πολυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγῶν ἀτιό-
πλοιοι «ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παραλία
Τρούμπα).

Ἐκἀστὴν ΤΕΤΑΡΤΗΝ, ὥραν 10.30' μ.μ. διὰ
Σῦρον Ἄνδρον, Κόρθιον καὶ Τήνον.

Ἐκἀστὴν ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ, ὥραν 8ην μ.μ. κατ'
εὐθεία διὰ Θεσσαλονίκην—Καβάλλαν.

Διὰ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθιντέον :
Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελ-
λοῦ ἀρ. 1 καὶ εἰς τὰ πρακτορεῖα ταξιδίων κ. κ. Θωμᾶ
Κοῦκ καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γκιόλμαν καὶ Σ. Σωτιάδου
(Πλατεία Συντάγματος) καὶ Ἰωάννου Ρέντα (παρὰ τὸν
ἠλεκτρικὸν σταθμὸν Ὀμοιοῖας).

Ἐν Πειραιῶ. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 44,
(ὀπισθεν ἀγίας Τριάδος).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μ. Π. Σαλβάγον ὁδὸς Ἀντωνιάδου
(Ἐκ τοῦ Πρακτορείου)

Δ Ο Ξ Α - Ζ Ω Η

(Μέσα στὴν κήπο τοῦ Δουξεμβούργου).

Ἀγάπιατα ποὺ μύστυρες ὑψώνεστε μπροστά μου
Δόξας κίποιων ἀθάνατων ποὺ πέρασαν θνητῶν,
Ὅλη ἡ ζωὴ ποὺ πράσινη τριγύρω σας ἀνθίζει
Καὶ κάνει μέσ' στὰ στήθη μου τὸ αἶμα νὰ σκιρτά
Δὲ δίνει γιὰ τὴ Δόξα σας, ποὺ αἰώνια θὰ μείνει,
Τὴν πιὸ μικρὴ ζωούλα τῆς ποὺ με τὸ δαίλι σβύνει.

Παρίσι

ΧΡ. ΠΕΡΣΑΚΗΣ

Ο.ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Τὴν Παρασκευὴ στὸ Δημ. θέατρο θὰ δοθεῖ μὴ ἀληθινὰ καλλιτεχνικὴ παράσταση μὲ τὸν «Ὁθέλλο» τοῦ Σαίξπηρ. Τὸν «Ὁθέλλο» θὰ κάνει ὁ καλλιτέχνης κ. Μαδρὰς (τοῦ θεάτρου τῆς Σάρας Μπερνάρ), ἴσον Ἰάγο ὁ κ. Θωμὰς Οἰκονόμου καὶ τὴ Δεισδαίμονα ἡ κ. Θεωνὴ Δρακοπούλου. Ἀριστοτέχνες κ' οἱ τρεῖς ποὺ θὰ παίξουν τοὺς πρώτους ρόλους κ' ἔτσι ἐλπίζουμε τὴν Παρασκευὴ τὸ βράδι τὸ Δημ. θέατρο νὰναί γεμάτο πέρα πέρα.

— Μεγάλια προγράμματα, μὲ μιὰ ἐκφραστικὴ προσωπογραφία, στοὺς δρόμους καὶ στὶς βιτρίνες τῶν μαγαζιῶν τῆς ὁδοῦ Σταδίου, μᾶς ἀναγγέλλουν πὼς θὰ ξαναδοῦμε σὲ λίγες μέρες τὴν «Τρισεύγενη» τοῦ μεγάλου μας Παλαμᾶ ἀπὸ τὴν καλλιτέχνίδα κ. Ζηνοβία Πικρασκευοπούλου ποὺ τὴν παράστησε καὶ πέρσι.

— Μερικὰ ἀπὸ τὰ περιεχόμενα τοῦ ἐρχόμενου φύλλου: Ἐνὸς δῆγγημα τοῦ Δημοσθ. Βουτυρά, τὸ «Φθινόπωρο» τοῦ Γιάννη Στογιάννη, τὸ «Συμπόσιο» τοῦ Ἰωσήφ Ραφτόπουλου κτλ. κτλ. Τὸ φύλλο, ὅπως δηλώνουμε καὶ στὴν ἀρχή, θὰ βγαίνει κάθε Σάββατο μὲ ὀχτώ σελίδες καὶ θὰ πωλιέται 20 λεπτά.

— Πραχκαλοῦμε τοὺς φίλους ποὺ δὲ μᾶς ἐστειλαν ἀκόμα τὴ συντρομὴ τους, νὰ μᾶς τὴ στείλουνε, γιὰτὶ μὲ τούτη τὴν κατάσταση τὸ φύλλο μὲ χίλια βέβαια βγαίνει. Πολλοὶ καλοὶ μᾶς φίλοι, ποὺ ἐχτιμοῦν τὸν ἀγῶνα τοῦ «Νουμά», ἀρχίνησαν αὐθόρμητα καὶ στέλλουν καὶ τὴ συντρομὴ τοῦ 1917 (λ. χ. οἱ κ. κ. Κ. Καραῖος, Κ. Τσαγρῆς, Δ. Κουκορῆκος κὶ ἄλλοι). Τοὺς εὐχαριστοῦμε.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— κ. Χ. Τ σ ε κ. Καλαμάτα. Δάδαμε τὴ συντρομὴ τοῦ 1916 κ' εὐχαριστοῦμε.—κ. κ. Κ α σ τ ρ. καὶ Γ ε ω ρ γ. Θεσσαλονίκη. Δὲν ἀπαντήσατε στὸ τελευταῖο γράμμα μᾶς. Γιατί;—κ. Β. Ἀ ν τ. Θεσσαλονίκη. Περιμένουμε γράμμα σου καὶ τὴ συντρομὴ.—κ. Ἀ ρ. Κ α τ σ. Ἑλβετία. Ἀκόμα;—κ. Σ ω τ. Κ ο υ μ. Πότε θὰ σὲ δοῦμε κὶ ἀπὸ τὸ γραφεῖο;—κ. Ν. Ἀ γ γ. Κάθε Πέμπτη βράδι, 8—8, τὰ γραφεῖα εἶναι ἀνοιχτὰ γιὰ ὅλους τοὺς φίλους.

ΒΙΒΛΙΑ "ΑΓΚΥΡΑΣ"

— Τὸ περίφημο βιβλίον τοῦ εἰδικοῦ Γάλλον καθηγητοῦ κ. Γκαυερμέ, Αἱ Δικαστικαὶ πλάναι, τὸ ὁποῖον πλείστας ὕσας ἠρῆθησεν μέχρι τοῦδε ἐκδόσεις ἐν Εὐρώπῃ ἐξεδόθη κατ' αὐτάς, καὶ Ἑλληνιστὶ, ἐπιμελεία τοῦ δικηγόρου κ. Γ. Γεωργιάδου εἰς κομψὸν τόμον τῆς «Ἀγκύρας».

Εἶνε ἓνα βιβλίον ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρον ὅχι μόνον τὸν νομικὸν κόσμον ἀλλὰ καὶ κάθε φιλόσπουδον διὰ τὸ ἐπαγωγὸν ὕφος, εἰς τὸ ὁποῖον εἶνε γραμμένον καὶ τὰ πολυτίματά του διδάγματα, ἐπλουτίσθη δὲ καὶ μὲ φωτεινῶν πρόλογον περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι ποινικῆς δικαιοσύνης παρὰ τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ δικηγορικοῦ συλλόγου Ἀθηνῶν κ. Κ. Τσουκαλά.

— Μία πρώτη τάξεως φιλολογικὴ ἐργασία εἶδε, κατ' αὐτάς, τὸ φῶς εἰς κομψοτάτην ἔκδοσιν τῆς Λογοτεχνικῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἀγκύρας. Πρόκειται περὶ τοῦ θαυμασίου δράματος τοῦ Ροστὰν «ὁ Αετιδεὺς». τὸ ὁποῖον, ὡς γνωστόν, πλέκεται περὶ τὴν βραχεῖαν καὶ τραγικὴν ζωὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, τοῦ βασιλέως τῆς Ρώμης.

Ἐπέτυχε δὲ ὁ κ. Πολύβιος Δημητρακόπουλος, ὁ ὁποῖος τὸ μετάφρασεν, ὅχι ἀπλήρην μετάφρασιν, ἀλλὰ τὴν πιστοτέραν δυνατὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἀριστουργήματος αὐτοῦ εἰς τὴν γλῶσσά μας, εἰς ὠραίους δεκαπεντοσυλλάβους.

Καὶ ἡ Ἀγκυρα δὲ ἐξέδωκε τὸν τόμον αὐτὸν μὲ ἰδιαιτέραν ἐπιμέλειαν ἐπὶ ἐνλεκτοῦ χάρτου καὶ μὲ πολυτελεῆς δέσιμον.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

"ΜΟΥΣΙΚΗ"

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ ΤΗΣ Β. ΑΥΓΗΣ

ΜΕΤΑΛΛΙΟΝ ΧΡΥΣΟΤΗ - ΕΚΘΕΣΙΣ ΑΓ' ΦΡΑΓΚΕΣΚΟΥ

13-15 ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ—ΑΘΗΝΑΙ

Διὰ τραγοῦδι καὶ πιάνο

Θ. Ι. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ

Δεσποινίς ΤΙΠ - ΤΟΠ

- Ἐπερέττα εἰς πράξεις τρεῖς
- 305—Θέλω σφιχτὰ νὰ σ' ἀγκαλιάσω
(valse-duetto) Δρ. 1.25
- 304—Ἀχ! κορίτσια νὰ ξέρατε (duetto) > 1.25
- 303—Ἀχ! ἡ φτωχὴ (polka) > 1.25
- 306—Τοῦμ - λά - λά > 1.25
- 308—Ἀνδαλουζία (duettino) > 1.25

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ειρήνης Α. Δεντρινοῦ «ΣΟΝΕΤΤΑ», Ἐκδοσις τοῦ λογοτεχνικοῦ Περιοδικοῦ «Γράμματα» 1916. Σελίδες 34.

Τὸ βιβλίον περιέχει παλιὰ καὶ νέα δεκατετράστιχα ποιήματα τῆς γνωστῆς στοὺς ἀναγνώστες τοῦ «Νουμά» λογίας κυρίας Δεντρινοῦ. Διακρίνει τὴν τέχνην τῆς χάριτος, ξεχωριστὴ περιγραφικότητά καὶ μιὰ προσοχήν ἐν τῇ παρατήρησιν. Προσπαθεῖ νὰ μὴν ξεφυγῇ ἀπὸ τὸ σωστὸ στίχον καὶ τὴν κανονικὴν γλώσσαν.

Ἄν μποροῦσε στέρεα νὰ πιάσῃ τὴν πρωτοτυπία τοῦ κυνηγῆ, ἢ ποιήσῃ τῆς θὰ εἶταν ἀπὸ τὰς πρῶτον ἀξιόλογες.

Στεφ. Μόρφης «ΣΟΝΕΤΤΑ» σειρά πρώτη. Ἄ θ ἡ ν α 1916. Σελίδες 48.

Ἀπὸ τὴν συλλογὴν ξεχωρίζομε δύο σονέττα «Ἀπὸ τότε ὡς τώρα» καὶ τὸ «χινόπωρον», ποὺ ἔχουν ἀληθινὴν ποιητικὴν πνοήν. Τὸ αἶσθημα καὶ ἡ θέρη, ὅπου ὑπάρχουσι, δὲν ἔχουν ἀκόμα τὸ δυνατὸν ἐκεῖνο παλμὸν τῆς ἐκφραστικότητος. Μὰ ἡ τέχνη τοῦ κ. Μόρφης εἰδείξε πῶς κλαίνει μέσα τῆς ποιητικῆς στοιχεῖα ἄξια πολλῆς προσοχῆς. Ὁ «Νουμάς» ποὺ πρωτοτύπησε ἔργα τοῦ τοῦ εἶχε ἀπὸ καιροῦ διακρίνει.

ἈΘΗΝΙΩΤΙΚΕΣ ΓΡΑΦΕΣ, Α-Ω. Ἄ θ ἡ ν α 1916. Σελίδες 26.

Ὁ συγγραφεὺς βαστᾷ τὴν ἀνωνυμία, ἂν καὶ γιὰ τοὺς ἀναγνώστες τοῦ «Νουμά» διόλου δὲν εἶναι ἄγνωστος. Οἱ αἰσθηματικῆς τοῦ αὐτοῦ πρόξες, καθεμιά χα-

ρακτηρισμένη μ' ἓνα γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου, ἔχουν τὸ χάρισμα νὰ διαβάζονται ὡς ἀληθινὸι στίχοι. Κι ἂν κάνουν ἐντύπωσιν κάποιας προχειρότητος, ὅμως ἡ ἀβίαστη ποιητικὴ τους οὐσία εἶναι ἀναφαισθήτη. **Ὁσκαρ Οὐαίλλο** **ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΣΥΖΥΓΟΣ** δράμα εἰς πράξεις τέσσαρας, μεταφράσεις **Ν. Χατζηγαβριήλ**. **Λογοτεχνικὴ βιβλιοθήκη Φέξη**, δρ 2.

Ἡ μετάφρασις τοῦ ἔργου αὐτοῦ εἶναι ἀρκετὰ καλὴ. Τὸ ἀρκετὰ μπαίνει γιὰ τὸν ἐκδότην ποὺ ὄν ἐπιτοροῦ δὲν τονεὺ σιφέρει νὰ βγάλῃ βιβλίον σὲ καθαρὴ δημοτικῇ, ὅπως θὰν τὸ βγάλῃ, ἂν τὸν τύπωνε, ὁ ἴδιος ὁ μεταφραστὴς. Ὡς εἶσο ὁ «Ἰδανικὸς σύζυγος» ἀξίζει νὰ διαβαστῇ καὶ ὡς ἔργο καὶ ὡς μετάφρασις.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΗ. Βγήκε καὶ τὸ καινούριον διπλὸ τεύχος μὲ μιὰ καλλιτεχνικὴ ἀληθινὰ μετάφρασις τῶν «Ἰμνῶν ἐν τῇ νύκτι» τοῦ Novalis, ποὺ σὲ κάνει νὰ λυπᾶσαι σὰ συλλογίζεσαι πῶς ὁ κ. Γεωργίου Πολίτης, ποὺ κατέχει τέττα καὶ τόση τέχνη γιὰ μεταφραστικὴν ἐργασίαν, μεταχειρίζεται τὴν αὐθόδικον γιὰ τὴν ἀλαφρομυαλίαν, θαρροῦντας πῶς μ' αὐτὰ κάνει κριτικῇ. (Βλέπε: **Γιάννης Καμπύσης**. — Κριτικῆς πενήντες καὶ ἄλλα διάφορα).

ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΟΣ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (Σταδίου 42) ἔβγαλε σὲ βιβλίον, τὰ τυπωμένα στὸ Νουμά: **ΘΕΩΛΟΣ** τοῦ Σαίεπην (μετάφρ. Κ. Θεοτόκου) δρ. 1,50.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΙΔΙ, κοινωνιστικὸν ρομάντζο τοῦ Κώστα Παρορίτη, δρ. 2,25.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γενικὸς Διευθυντὴς **ΔΕΩΝΙΑΔΑΣ Α. ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ**

ΤΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Τὸ ταχύπλοον θαλαμηγὸν ὑπερωκεάνειον

“ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ”

Θέλει ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς κατ' εὐθείαν διὰ νέαν Ὑόρκην τὴν 12ην Ὀκτωβρίου

Ἐπίσης τὸ θαλαμηγὸν ὑπερωκεάνειον

“ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ”

Θέλει ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς (μέσω Καλαμῶν-Πατρῶν) κατ' εὐθείαν διὰ Νέαν Ὑόρκην τὴν 26ην Ὀκτωβρίου.

Δι' ἐπιβάτας, εἰσιτήρια καὶ περὶ τέρω πληροφωρίας ἀπευθυντέον :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: Πρακτορεῖον Ἐθν. Ἀτμοπλοίας ὁδὸς Ἀπελλοῦ 1. Ἀριθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ: Γενικὸν Πρακτορεῖον Ἐθν. Ἀτμοπλοίας τῆς Ἑλλάδος, ὁδὸς Φίλωνος ἀρ. 44 (ὑποθῆν Ἀγ. Τριάδος) Ἀρ τηλ. 127.

Οἱ θέλοντες νὰ ἀσφαλίσωσι θέσεις ἀνάγκη νὰ δηλώσωσι ἐγκαίρως εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἐταιρίας καὶ εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀνεγνωρισμένους ἀντιπροσώπους.

ὑποστηρίζοντες τὰ Ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια, ὑποστηρίξτε τὴν **Σημαίαν σας**, μεγαλύνετε τὴν **Πατρίδα σας**.